

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju 10% pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Komedija in resnica.

Leta 1895, po Kr. rojstvu je poročal neki avstrijski konzul iz Albanije na Dunaj, da so v Albaniji ljudje, ki imajo še — rep. Vi dragi čitatelji, mogoče temu ne verujete, — ampak poročilo o tem prihaja iz zelo verodostojne strani. Ali so na Dunaju temu konzulu verjeli, ali ne, o tem ne vemo. Ako bi bila to zahtevala državna korist, bi bili najbrže morali — zaradi ugleda avstrijske diplomacije — temu konzulovemu poročilu verjeti vsi avstrijski državljani. Saj se je letos že parkrat zgodilo, da nismo smeli dvomiti nad vestmi, ki jih je avstrijska diplomacija trobila v svet — kot laži. Kako je oni konzul prišel do tega, da je videl v Albaniji, ljudi z repom. Kdo bi to vedel; morebiti je bil res tak neumen, da je sam temu verjel. Takrat pred 20 leti je smel še kaj takega poročati, danes bi ne smel več, bil bi takoj odstavljen. Danes bi moral pisati le o plemenitih Albancih.

O Albancih do zadnjega časa tudi mi nismo mnogo vedeli (seveda če bi čakali na popise avstrijskih konzulov, bi vedeli še manj). V zadnji dobi, ko se dan na dan pojavljajo brošure o Albancih in Albancih in smo imeli priliko vsaj par teh ljudi videti tudi v Trstu — smo si jih natančneje ogledali. Kar smo pisali o njih je bilo resnično. Hoteli smo biti nepristranski. Nismo pisali, da imajo repe — pa tudi za plemenite jih nismo proglasili. Nam komedije ni treba — imamo resnice dovolj.

Drugače pa je v diplomaciji. (Ne povsod — ampak vsaj pri nas.) Ako je treba, mora konzul lagati — (magari tudi umreti, kakor Prochaska) in od konzula navzgor gre potem poročilo do — ministerskih izjav. Toda laž ima kratke noge — in pri nas smo prišli že tako daleč, da se raznim izjavam nič več ne veruje — ampak vsak presoja položaj, kakor ga v resnici vidi.

Te dni so se raznesli glasovi o demobilizaciji. Govorilo se je o tem že cel teden — in še več. Konečno je naznanjena: delna demobilizacija. Kdor hoče naj veruje. Nihče pa naj ne veruje, da je zaradi tega kaj manjša nevarnost, ki se je zadnje čase tako poostrišla. Nevarnost je še pred durmi. Konzuli in diplomati morajo izjaviti marsikaj, ker to zahteva komedija — ampak mi glejmo resnici odkrito v obraz.

Spletke med balkanskimi državami postajajo grozno nevarne. Balkanska zveza brez Srbije — pomeni jez proti Rusiji na Balkanu. Intrigantje in hujšakci so na delu. Ravnotežje se sumljivo giblje. Rusija in Avstrija še nista ene misli. Po Nemčiji pa nosi cesar Viljem svoj boben in obhaja 100letnico osvoboditve. Izdal je oklic na armado, kjer govori

o — sovražniku. Leta 1813. in leta 1913. Takrat osvobodjenje — potem zmaga — danes Delcasse!

Ako je mnogo komedije v današnjem evropskem bojnem razpoloženju, je v njem tudi mnogo resnice — in iz tega bi mogle nastati resne stvari.

Denar in zemlja.

Trst, dne 10. marca.

Trumoma prihajajo, vsak dan prihajajo naši bratje iz daljne Rusije. Iz vlakov stopajo in nalagajo svoje kovčke in cule na vozove z širokimi podi; dokler ni sezidana iz njih visoka piramida. Konji potegnajo, voz se zaziblje in truma Rusov se zgane. Za vozom stopajo, nekateri prav tesno ob njem in neprestano so uprte njihove oči na cule, kjer je morda vse njihovo premoženje. Dolga procesija se vije za vozom; vsi molčijo. Človeku se zdi, da ne napravi nanje mesto nobenega vtisa; neka apatija jim odseva z oči.

In teh procesij ni konca; dan na dan se vijejo po istih ulicah proti morju. Tržačani ne opazujejo več teh procesij z radovednostjo; zdijo se jim že nekaj navadnega, vsakdanjega.

Tam ob morju v dolgi hiši, z ograjenim vrtnom, se zbirajo in čakajo dan, ko stopijo na parnik in odplujejo. Na tisoče jih čaka. Oblasti jim preiskujejo listine in telo, da ne bi morda zanesli na ladjo bolezní. Kadar minejo dolge ure in so vsi preiskani, jih izpuste iz dolgih dvoran; smejo na vrt in tudi na cesto. V gručah stojijo pred zavodom in se na tiho pogovarjajo. Drugi perejo in čistijo obleko; drug drugega brijejo in krpajo. Nekateri pa slihojo od dolgem zidu in zrejo v morske valove in tam v dalji, kamor se potaplja rudeče sonce, se izgubljajo njihovi pogledi. Po cele ure stojijo, ne da bi se ganili in mislijo, mislijo na novo življenje, ki jih čaka tam daleč za morjem v novi domovini. Na svojo usodo mislijo, na srečo, ki jih čaka v tujini, ali na nesrečo.

Le redkokdaj uide komu smeh iz gruč. Morda se je nasmejalo kdo izmed njih Italijanu, ki s slastjo zveč školkje, ki jih je nakupil ob branjevke. Čudijo se, kako more požirati Italijan s tako slastjo slano morsko vodo pečenih školk. Kaj takega niso videli v Rusiji.

Na cesti pred zavodom stojijo Dalmatinci in prodajajo v koših pred pasom razno šaro. Rusi stopijo in ogledujejo. Nekdo kupi orglice in pri tem čuti veselega. Toda, ko polkuzi igrati, mu zvenijo ti glasovi tuje. V njegovi domovini prihajajo iz glasbil drugačni zvoki.

Marsikateri pa si je prinesel seboj instrument, balalajko; prinesel ga je seboj iz daljne domovine in ga

odnese čez morje. Ljubi ga morda kot zvestega prijatelja.

Kdor gre mimo tiste dolge hiše, zasliši večkrat drobne glasove, ki prihajajo iz dolgega glasbila, ki je podobno braču. Kadar se bliža mrak, posedejo Rusi po klepeh v ograjenem vrtu in eden izmed njih svira.

Zalostno zvenijo strune in govorijo o Rusiji. Spominjo se mladosti svoje domovine in žalost in resnost jim leže na obraze. Sklonjeni držijo glavo med rokami in molče mislijo. Kako težke so te misli.

Kadar sedijo na grivi ob železniški progi in se solnčijo, pozabijo za hip na svojo domovino. Prijetno se jim zdi na toplem solncu; pomlad čutijo in vstajenje prirode — na umiranje in na zemljo, morda še z debelim snegom in ledom posuto, pozabijo za trenotek.

In da stopi kdo k njim in jih vpraša: kam bratje? odgovorijo: v Ameriko. — Zadovoljni so, ako jih kdo ogovori, kadar se solnčijo in radi se pomenkujejo. Slovenec, ki pozna dobro vsaj slovenski jezik, se lahko dobro sporazume z njimi. Drugih jezikov ne znajo. Nekateri govorijo precej dobro poljsko, nemško pa razume malokateri.

»Torej v Ameriko greste?»

»Da«.

»Toda čemu? Saj je Rusija tako širna, brezmejna. Zemlje ji ne manjka.«

»Mnogo je zemlje v Rusiji.«

»In čemu jo zapuščate?»

»Ni denarja, gospod. Zemlje je dosti, zemlje, rodi nam toliko kolikor potrebujemo za življenje in še več, a denarja ni. Žito prodamo, le malo dobimo zanj, sad prodamo, malo izkupimo. A župan pravi: plačaj davke za županjo; pridejo drugi: plačaj za gubernijo, deželo, državo. A kmet nima novcev. — In koliko drugega potrebnega si še poželi kmetovo srce, a kopek ni... Gremo tja doli; dosti je že naših bratov tamkaj; oni že dihajo prostje...«

»In se povrnete kdaj v Rusijo?»

»Gospod, znajte!« odvrnejo.

Ne govorijo obširno o trpljenju in nesvobodi, a človek jih razume.

Zamislmo se malo v naše razmere. Trst se neprestano širi, vrtni izpreminjajo v ulice, po ravninah se šopirijo bahave tovarne, skozi nekdanje vinograde vodijo široke ceste. Vse se izpreminja. Iz zelene tržaške okolice postaja predmestje, iz predmestja mesto.

Majhno je bilo tržaško mesto in neobsežno. Po okolici, ki je sedaj posuta s tovarnami, so sejali naši dedi in očetje. Sedaj ni vrtov, ni več vinogradov. Okolica zavzame vedno večji in večji kolobar.

Bogati podjetniki in tovarnarji prihajajo k našim revnim kmetom in mu kažejo pisane bankovce.

»Prodaj, in tvoji bodo.«

velikega profosa, kakor da je že prebival v njem!

Kaj se je godilo?... Kaj! Zakaj so se budili v njem ti spomini?

Lantné se je izkušal izprva prepričati, da je vse to navaden spomin. »Eh, kaj... nekega dne sem moral priti v to hišo... prekoračil sem dvorišče... prestopil vrata z železnim svetiljko... in prehodil ves vrt... Kdaj se je zgodilo to? Zgodilo se je gotovo, ker me je spomnil že sam pogled na dvorišče polnih podrobnosti... No, no, samo glave ne izgubiti. Kdaj in ob kakšni priliki sem prišel v dvorec?... Vrnimo se z leti nazaj... Ne, oh, ne, saj ne morem spomniti! Nikdar nisem bil v dvorcu... nikdar, oh nikdar... nikdar!...«

Hotel si je podpreti glavo z rokami; šele zdaj je zapazil, da je uklenjen. Počutil je in siloma zaprl oči. Čeprav je bila kroginkrog njega trda noč, je vendar celo ta tema ovirala njegov napot...

»Nikdar nisem prišel tu noter! Ah, morda mi je pa kdo natanko popisal notranost tega dvorca... in ti isti opis mi je ostal v glavi? Kdo mi je opisal vse to, kar vidim?... Kdo? Oh, nihče — nihče! Oh, znoreti mi je, znoreti...«

Sopel je težko, čuteč, kako pokajo v njem vsi živci...

»Ako se vračam z leti nazaj... naj grem še tako daleč, vidim samo Dvor Čudežev... Tam... mi je morda pripovedoval kak rokovanj

Kulturen dogodek.

Kaj neki ta mož išče? Obiskovalce slovenskega gledališča v Ljubljani.

Okoličan pomisli: »Težko se je ločiti od zemlje, kjer so živeli moji pradedje, kjer sem se rodil, a nič veselih ur mi ni dala moja gruda. Dala mi je za življenje, a to življenje je trpljenja polno. Prodano to zemljo, da se oddahnem in odpočijem. Saj dobim zanj bogato odkupnino...«

Prime za bankovce, kos slovenske zemlje je izgubljen za vedno. — Tako pada kos za kosom v tuje roke. Denar porabljen, zemlja izgubljena. In tuji se šopirijo na naši zemlji. In kadar pride iskat Slovence dela v tovarno, ga zapode. — Tovarna pa je zidana na slovenski zemlji. — Ako hočemo biti odkriti, srčni in ne slepi, moramo priznati z žalostjo, da izgubljamo dan na dan zemljo, ki je ne pridobimo nikoli več. Z zemljo pa izgubljamo tudi moč. Resnica je, da se Slovenci v Trstu in okolici vzbujajo, resnica je da silno napredujejo na polju zavednosti in izbora zbe, in na številu, toda gospodarstva moč pada. Skoro vsa zemlja, ki se nahaja v neposredni bližini mesta, je v italijanskih in deloma tudi nemških rokah. Ali na ta način napreduje Slovenstvo v Trstu? Na številu. Toda to naraščajoče število ima pokrito svojo dlan z žulji, z upognjenimi hrbti in bolestinimi obrazi. Ali je to napredek?

Veseli so se marsikateri Slovenci, ko so čitali, da so se združili tržaški denarni zavodi in kupili hotel v Grinjanu. — Pridobili smo torej košček — a koliko smo med tem izgubili. Naši denarni zavodi so preslabi, da bi reševali našo zemljo v okolici, zakaj ako bi hoteli nakupovati zemljo, slovensko zemljo, bi imeli kmalu prazne blagaine. Ali ni pomoči? Ali naj mirno gledamo, kako se pogreza naša zemlja v tuje

roke, ki nas bodo nato bičale? — Ali bi ne bilo mogoče, da bi prišle na pomoč Slovincem vsi slovanski denarni zavodi? Tja naj bi obrnili vso svojo moč, tja na meje, severne in južne, kjer se pogreza naša zemlja. In to posebno na takih krajih, kakor je Trst v trgovinskem in obenem našem mestu, ki se veča neprestano, ima vsak kos zemlje neprecenljivo vrednost in naglo bodočnost. Sem naj bi se obrnile moči slovanskih zakladov in rodile bodo bogate sadove. — Gospodje! Vsi, ki imate veljavno in pomenljivo besedo ne prenašajte mirno našega gospodarskega propadanja. Odprite srce in povzdignite glas pri bratih Slovanih, in vsaka vaša beseda najde dobro mesto. Bratstvo in njegova sila in vzajemnost naj pride na dan!

Voina.

Skoro neverjetne vesti prihajajo iz Londona. Rusija se je baje glede Skadra udala in pristala na avstrijsko stališče, po katerem naj dobi Skader Albanija. Baje je ruska vlada že Srbiji in Črni gori odsvetovala od daljnega obleganja. Ako je to resnica tedaj stojimo čisto gotovo pred novimi resnimi dogodki. Črna gora je svoje stališče tolikokrat in tako energično in resno objasnila, da je nad vsak dvom izključeno, da se bo podala kar na besedo. Žrtve so bile prevelike in bati bi se bilo nezadovoljnosti naroda.

RUSIJA SE JE GLEDE SKADRA UDALA!

London, 13. marca. Rusija je izjavila, da pripozna Skader Albaniji in upa, da bo Črna gora mesto zapu-

pa do hlevov, kamor je hodil časih gledat konje, in do stražnice, kjer so mu dajali vojaki tipat svoje ogromne haleparte in ga jemali v naročje...

Da, da, o tem ni bilo več dvoma v njegovem duhu!

Prebival je v tem dvorcu. Tu mu je potekla doba prve mladosti.

Tu je bil rojen! In zdajci se je dvignil pred njim grozni, strašni zaključek:

»On je sin velikega profosa!« Izprva se je hotel prepričati, da ta zaključek ni povsem neizogiben. Saj je lahko prebival takrat, ko se je on rodil, kdo drugi v tem dvorcu.

Toda bilo je znano, da biva veliki profos v dvoru ves čas, odkar je prevzel svoj strašni posel, ki ga opravlja s toli hladno in vztrajno okrutnostjo.

Prav tako znano je bilo, da je gospod De Monklar veliki profos že dobrih trideset let.

Lantné, prepričan da je sin velikega profosa, ni mislil niti za hip na to, da ga more to rešiti.

To prepričanje mu je rodilo le novo bolelost. Monklarjeva zagrizenost je bila umerila Doleta.

In na vrhu njegovih misli je plaval zdaj spoznanje: ti si sin Doletovega morilca!

Nočne ure so tekale. Mir se je vračal polagoma v dušo mladega moža.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

»Prijatelj, je izpregovoril Lantné s tesnobno trepetočim glasom, »ali mi hočete storiti neizmerno uslugo?... Oh, uslugo, ki se v ničemer ne tiče vaše dolžnosti in službe...«

Lantnéjev glas je bil proseč. Ječar, ki mu je prinesel jed, morda ni bil slab človek.

Zmajal je z glavo in pomislil: »To je torej strašni rokovanj, ki se je stavil po robu kraljevskim armadam! Glejte ga, potrditega in šibkega kakor detel!... da, vidi se, kaj premore dobra ječar...«

Na glas pa je prašal osorno: »Kakšno uslugo?»

»Samo to mi povejte... Ali ne vodijo vrata, ki so na levi strani dvorišča, na nekakšen vrt?«

Ječar je pomeril svojega jetnika z nezaupnim pogledom.

»Ne bojte se ničesar!« je vzkliknil ta. »Saj vidite, da sem uklenjen in ne morem ničesar...«

»To je res... Da, tista vrata vodijo na vrt gospoda velikega profosa!«

»Na vrt gospoda velikega profosa. Povejte mi... oh, povejte mi... ali ne stoji na tem vrtu, na vsaki strani

vrat, po dvoje mladih brestev?«

»Bogme... res je dvoje brestev tam... če sta mlada; pa res ne vem.«

Lantné je čutil, kako mu jemlje mogočno razburjenje vse moči.

Se nekaj naj vas prašam, vrli mož... samo še nekaj... Ali se ne začneja pri vratih dolg drevored, obrobjen z rožnim grmovjem?... In, ali ne vodi ta drevored do majhne terase, ki se dviga nad bregom Sene?...«

»Vse to je čista resnica — a kaj vam je do tega?«

Lantné je zakričal s presunljivim glasom in se zgrudil na tla.

To, kar ga je bilo pretreslo, je bilo tako silno, da bi bilo moralo potreti tudi manj hladne možgane, nego so bili njegovi.

Ko se mu je vrnila zavest, je bil ječar izginil.

Bil je sam v temi svojega zapora.

Toda niti zavedal se ni tega.

Čudoviti napor, ki ga je delal v tem hipu s svojim spominom, mu je pričal o vsej neizmerni moči človeške misli.

Pozabil je bil na strašno smrt Doletova.

Zaročenka Aveta je bila prenehala živeti zanj.

Niž več ni vedel, da je aretiran in uklenjen; vedel ni, zakaj...

Edino, kar je še živeło zanj na tem svetu, je bilo nezasišano delstvo:

Spoznaval je notranost dvorca

stila, ako je zavzame, da se izogne nadaljnim komplikacijam. Treba je rešiti le še vprašanje Djakovice.

SPORAZUM GLEDE ALBANIJE DOSEŽEN!

Pariz, 13. marca. »Temps« poroča, da je Avstrija Prizren, Peč, Debar in Diakovo priznala Srbiji, Rusija pa je Skader priznala Albaniji.

ODGOVOR ZAVEZNIKOV.

Atene, 13. marca. »Agence d'Athènes« poroča, da ne bo podan kolektivni odgovor na imediatni predlog temveč, da bo vsaka zavezna država posebej podala poslanikom vellesil odgovor. V ponujenih krogih se trdi, da na izrečno zahtevo grške vlade v tem odgovoru obsežena zahteva, da Turčija zajamči za svoje področje: popolno svobodo narodnosti in veroizpovedanja podanikom držav balkanske zveze.

DEMARCHE VELESIL V BELGRADU.

Budimpešta, 13. marca. »Pester Lloyd« piše z ozirom na vest, da je Avstrija zahtevala demarče v Belgradu, da bi dobila objasnjenje glede pošiljanja srbskih čet v Albanijo: V dunajskih diplomatskih krogih se sodi, da ni izključena možnost demarče, da se pa taista dosedaj še ni izvedla.

AVSTRIJA ZARADI SKADRA NI INTERVENIRALA.

Belgrad, 13. marca. Ponovno objavljena vest, da je avstro-ogrski poslanik Ugron proti odpošiljanju srbskih čet pred Skader protestiral, se odločno dementuje. Vojaške operacije pred Skadrom se bodo nadaljevale, kakor se nadaljuje sploh vojska proti Turčiji. Srbija pomaga Črni gori kot zaveznica. Dokler se ne sklene mir in velesile o definitivni pripadnosti Skadra ničesar ne sklenejo, ne more proti nadaljnjemu obleganju Skadra nihče ugovarjati.

ZAVEZNIKI MED SEBOJ.

Srbsko-grški teritorijalni sporazum.

Dunaj, 12. marca. »Zeit« poroča iz Beograda, da je prišlo med srbsko in grško vlado glede razdelitve novoosvojenega ozemlja do popolnega sporazuma. Vsaka država obdrži ono ozemlje, katero je osvojila tekom vojne. Grški pripade torej tudi Solun, Srbiji pa Bitolj, Veles in Ohrid. Srbi in Grki so že pred začetkom drugega dela balkanske vojne obvestili bolgarsko vlado o tem sporazumu, a Bolgarska še dosedaj ni odgovorila.

London, 13. marca. »Daily Mail« piše, da bi po miru s Turčijo izbruhnila lahko vojska med Bolgarijo in Grčijo radi Soluna.

REVOLTA ČATALDŽKE ARMADE

Carigrad, 13. marca. Armada, ki stoji od San Stefana do Bujukdere, se je uprla. Vlada je pri Čataldži formirala nov vojni zbor, ki ima namen upornike krotiti. Vlade čete pred Pero postavljajo topove. Vlada snuje nacionalno gardo v varstvo mesta.

BOLGARSKO - GRŠKI KONFLIKT

Solun, 13. marca. Bolgarski general Itezapčilev je odpoval v glavno bolgarsko taborišče v Dimotiko, da poroča o znanem spopadu grških in bolgarskih vojakov v Nigriti. V Demirhisar je dospel bolgarski polk, ki je bil sedaj nastanjen v Dubnici.

»HAMIDIE« ZOPET STRAŠI TURŠKA KRIŽARKA PRED DRAČEM.

Rim, 13. marca. »Agentia Stefani« poroča iz Drača: Neka turška

križarka, tipa »Hamidie«, je oddala večeraj 15 strelav na srbsko taborišče. Od teh strelav so slišali Srbi baje samo grmenje. Nato pa se je dozdevna turška križarka zopet oddaljila.

Rim, 13. marca. Grško brodovje je odplulo s Krfa z namenom, da vlovijo križarko »Hamidie«. Poveljnik grškega brodovja se nadeja, da bo turški križarki zaprl izhod iz Jadranskega morja in jo s tem prisilil, da se zateče v kakšno italijansko pristanišče, morda v Brindisi, kjer bo razorožena.

BOLGARSKO - RUMUNSKI SPOR.

Petrograd, 13. marca. Bolgarski poslanik Bobičev je izročil veleposlanikom spomenico glede rumunskih zahtev. V ti spomenici poudarja bolgarska vlada, da je pripravljena podreti utrdbe v Silistri, se zavezala da ne bo gradila na tem ozemlju nobenih novih utrdb in bo odstopila ob Črnem morju 10 km ozemlja, in da se zagotovi v novoosvojenih ozemljih Kucovalahom in Albancem popolno cerkveno avtonomijo. Veleposlaniki so sprejeli tudi memorandum rumunske vlade. Rumunija zahteva, da ji odstopi prej ko slej Silistrijo. Ruski minister Sazonov je imel daljše konference s poslaniki trozveze. Prihodnja konferenca veleposlanikov se sestane prihodnji teden in bo trajala izredno dolgo.

BELGIJA OBOROŽUJE.

Ne le velesile, tudi male države so začele z oboroževanjem. Norost moloha je res nalezljiva.

Bruselj, 13. marca. V očigled splošnega vojaškega ojačenja in posebno pomnožitve vseh obmejnih garnizij v Nemčiji in na Francoskem, je predlagala belgijska vlada parlamentu več nujnih predlogov glede pomnožitve in ojačenja vojske. Če predro ti nujni vladni predlogi, bo vlada lahko predčasno vpoklicala vojaške novince letnika 1913. in 1914., dalje bo lahko obdržala v aktivni službi 16.000 letošnjih rezervistov, zvišala častniški zbor za 125 višjih in 700 nižjih častnikov, in zvišala končno normalno število vojske 42 tisoč mož na 100.000 mož.

KRŠČANSKO - SOCIALNI IN ŽIDOVSKI LISTI PRIPRAVLJENI NA LAŽ.

Zadnjič so prinašali listi krvava poročila, posneta po »Secolo«, slikajoča zverinsko ravnanje Črnogorcev s turškimi jetniki. Profesor Düring - Paša je z ozirom na vse to pisanje obiskal jetnike v Podgorici in govoril z vsemi skupinami po turško, ne da bi bil pri tem oviran od svojega črnogorskega spremljevalca, ki ni razumel jezika. Profesor Düring je povedal jetnikom, kaj piše o njihovem položaju listi. »To je laž,« se je glasil odgovor. »Hvala bogu imamo vsega dosti, kruha, mesa, riža, tabaka in kave.« Godi se nam boljše, kot Črnogorcem. Turški dostojanstvenik - jetnik je prosil, da naj se javno razglasi, da nimajo jetniki nobenega povoda in nobene pravice za tožbe.

Slovenska zemlja.

Iz Ribnice.

Želeli ste tudi iz Ribnice in ribniške doline izvedeti novosti, ki se dogajajo tukaj. No veliko novega ni tu pri nas. Sneg, ki je pretečeno nedeljo zapadel, je skopnel, popoldnevi so prav topli. Kot rečeno, veliko novega ni, živi se pač v Ribnici ta-

ko naprej v malo-meščanski zadovoljnosti, brez poželjenja po čem drugem, kot po udobnem življenju in smpatam po kozarčku dobrega vina. — Edino o nečem je v obilici v Ribnici — blato na cestah. Toliko ga je, da bi se moralo voziti skoraj s čolni po blatnem morju, posebno pri prehodih čez cesto. Zlasti pa je cesta s kolodvora v trg v tako škandaloznem stanju, da nikjer tako. Kakšen utis mora to napraviti na tujca, ki pride v Ribnico, kakšne pojme dobi o naših občinskih možeh v cestnem odboru, da tako slabo izpolnjujejo dolžnosti, ki so jih prevzeli z izvolitvijo. Oba odbora sta pač le pod farovski komando! Sestavila se je že pritožba od občanov na občinski in cestni odbor, da se odpravijo nedostatk, toda dosedaj se ostalo še vse pri starem. Naši brilični občinski možje menda pač čutijo, da solnčna gorkota sama posuši morje blata, da bo potem zopet neznozen prah okuževal oči in dušil vsakogar, ki bo primoran hoditi po cestah. — Več občanov.

Iz Postojnskega okraja.

Ravnokar kroži okrog osebnih status kranjskega učiteljstva. Dovolj znamenito je za kranjski deželni šolski svet in njemu sorodne oblasti, da so vsako leto poslali med svet vsaj dvojezični osebni status. Letos pa imamo čast, naslajati se ob samo nemškem — s pomembnejšimi kranjskimi imeni. To za deželo. A — še več! Vsaj pri nas je tudi c. kr. okr. šolski svet (v Postojni) tako napreden in slovensko zaveden, da pošilja vse dopise — samoslovenskemu učiteljstvu oz. šol. vodstvom — samo in edino — nemške. Celo sklepi in zapisniki sej okr. šol. sveta (ki se vrše sicer v slovenskem jeziku), romajo okrog v — blagoslovljeni nemščini. Županstva lahko zahtevajo od c. kr. glavarstev in od drugod slovensko dopisovanje, zakaj ne bi mi, ki sicer že itak odgovarjamo vedno le slovensko, tudi enkrat zahtevali, da se ozira na to, da je v našem okraju samoslovensko učiteljstvo in šole vse s samoslovenskim učnim jezikom in bi nam tudi okrajni šolski svet dopisoval — samo slovensko. Mislim in vem, da je to želja vsega učiteljstva Postojnskega okraja in bi bilo prav hvalevredno, ako bi se jo upoštevalo in ukrenilo vse potrebno, da dobivajo odslej naprej vsa šolska vodstva in učiteljstvo samo — slovenske dopise. — Učitelj Postojnskega okraja!

Iz Maribora.

(Vandal na priznici. — Klerikalcem v album. — Štrajk zdravnikov.)

Že nekaj let sem poseča naše mesto redno par misijonarjev, ki imajo povelje od zgoraj, smešiti vse, kar ni klerikalno in klerikalnega izvora. Nekaj dni sem imamo tu zopet duhovna, ki pridiguje največje budalosti, v zasmeh vsemu, kar misli in preudarja trezno, skratka, vede se in govori ta mož, kot kakšen plesoč derviš. Umetnost, upodabljaljoča in druga, mu je največja perversnost naše dobe. Kiparstvo mu je n. pr. navajanje v nečistosti, godba buditeljske strasti, pisateljstvo »naravno« tiranje v nemoralno itd. Kar po prvem večeru je šla po bliskoma skozi mesto vest, o nesramnostih tega fanatika svoje kaste in umevno, da je bilo naslednje večere v cerkvi vse, kar je izgnalo dosedaj brezumno klerikalno početje. Ni manjkalo mnogo in prišlo bi bilo do javnega škandala. V enem drugih večerov, je mož obrnil svojo os proti onim, ki skrbje za »začasni« blagor.

Človek naj živi po mnenju tega mozarjara v prvi vrsti Bogu, veri itd. To je glavno, vse drugo postransko. Zabičal je tudi onim, ki nimajo začasnega premoženja, da naj ne zavidejo premoženja. Molitev pomaga vsem zlom (radi bi vedeli, od česa je njemu tako zrastle trebuh.) Le, kdor je skromen, pride v paradiž. Take in enake čenče bruhla ta apostol razpriznice! Pri tem pa ima še celo lepo število »inteligence« med poslušalci. Vladika Naprtnik ima res nesrečno roko. Los von Rom cvete vedno bolj, a on ali res ne vidi, ali pa noče videti vedno novih napak, ki jih dela. V št. 11 obrni svoje oči, tam je tvoja neprevideznost dala približajša celim rodbinam pruskih protestantov, ki ubijajo — po tvoji neprevideznosti — naš in tvoj rod! — Za »Mrb. Ztg.« »Tagespost« in »Gr. Tgbltt.« je pricapljal sedaj tudi »Slovenec« z zagovorom Kemperlejevega ravnarja. Nočemo nadalje razvijati komentarjev, povemo pa klerikalcem na uho: to počenjanje vam bo še drago prišlo. Ne pustimo, da bi nas »Stražini« tudi »uredniki« blatili in pridemo pri prvi priliki s stvarmi na dan, ki jih bo pač najmanj vesel — »urednik« Kemperle, katere mu prizanašamo sedaj ne radi njega, pač pa radi njegovih domačih. Bodite torej skrajno opretni. — Radi trmoglavosti Okr. bol. blagajne je nastal proti tej hud odpor med tukajšnjimi zdravniki. Noben od teh ne da pomoči članu te blagajne toliko časa, dokler se blagajna ne ukloni zahtevam zdravnikov. Ker je pa teh članov bolnih ravno v tem času silno mnogo, umljivo, da je občutiti to postopanje zdravnikov zelo bridko. Čas bi že bil, da se pride temu v okom, če ne se obrne javno mnenje proti obema faktorjema, najbolj pa — proti zdravnikom, ki so vse premalo skrbni za to, da bi javnosti dovolj pojasnili svoje ravnanje.

Ceršak in Selnica nad Mariborom.

Klerikalni Monsoo iz Maribora je poslal tudi po naši Dravski dolini sem gor svoje strupene dihe. Ni jim dovolj, da so zastrupili Slovenske Gorice, Ptujsko polje in nižje dele našega Slov. Štajerija. Morajo raznašati tudi trohno svoje neznačajnosti v vrste, ki so nam ostale še zveste, tudi sem v naš romantični Ceršak in lepo našo Selnico. Strah Jugoslov. strok. zveze razteza kot polip uničujoče svoje tipalne tudi v ta naša kraja, na katera smo bili do danes ponosni, ker je zavladal med vrstami tukajšnjega našega prebivalstva posebno v zadnjem času nek osvežujoči preobrat, o katerem smo se nadejali, da nam donese obilno sadu. Mlajša generacija, ki je započela uriti duh in telo deloma v Sokolu, deloma po drugih organizacijah, je seveda klerikalcem trn v očesu in zato naj bo tudi med naše vrste zasejan duh propadanja. Zadnji šod sicer ni bil bogsigavedi kako obiskan in »Straža« ter »Gospodar« lažeta čisto nesramno, če trdita, da je takoj pristopilo nad 30 članov. Odštejte polovico, in imeli bote nabrane člane. Če pa odštejete še od tega števila dve tretjini, imate pravo število plačujočih. Znan klerikalni priganjači, kot Žebot iz Maribora in neki Vekoslav Zajc iz Škal, so nagnali, kar so mogli na ta šod. Videti je bilo, da izbirčni niso. Radovedni pa smo, kaj hočejo klerikalci s tem doseči? Bo res to, kar je rekel jeden tukajšnjih kmetov: zasejati razpor med delodajalce in delojemalce, t. pr., med posestnike in vinjčarje. Posledice ne bodo izostale. Klerikalcem pa še to v album: ne

mislite, da si bomo pustili od uslužbencev le količjak ugovarjati. Nikdar pa ne bomo stopili z vami v kakšno pogajanje, ne za to, ne za ojo stvar. Sino do danes urejali brez vas, pa bomo tudi še v naprej. Dravska dolina, zbudi se, predno bo prepozno, klerikalci prihajajo — ! (Tak bi moral biti povsodi bojni klic! Op. poroč.)

Dnevni pregled.

Slovenska zmaga na Koroškem. Pri krajnem šolskem svetu v Tolstovrški občini so zmagali po zaslugi vrliga narodnega bojovnika g. And. Oseta posestnika Tolstovrške slatine Slovenci, njim na čelu zgoraj omenjeni vrli narodnjak g. Oset, kateri je takoj vpeljal slovensko uradovanje in slovenske tiskovine. Nemci vsled tega bojkotirajo to narodno podjetje. Dolžnost vsakega Slovenca je, zahtevati povsod Tolstovrško slatino. Bodimo dosledni!

Gospodarska situacija na Srbskem. Drugi del vojske na Balkanu bo imel v nekaterih krajih za posledico neobdelana polja in na to glad. Bolgarska vlada na vse to misli, toda odpustiti ne more niti enega moža. Na Srbskem se ni bati gladi. Čut skupnosti je tam tako močan, da si kmeti medsebojno pomagajo obdelovati polja. En dan dela cela vas na enem polju, drugi dan na drugem. Ni se bati, da ostane polje neobdelano in da bi bil pridelek manjši kot druga leta.

Osebnosti. Deželnosodnemu svetniku in predsedniku sodišča na Vrhniki g. Mat. Kobalu, je podeljen naslov in značaj višjega deželnosodnega svetnika. — Za združnega inštruktorja s sedežem v Ljubljani je imenovan okrajni komisar g. Henrik Steska, doslej pri okrajnem glavarstvu v Kranju.

Slovenec v Srbiji. Gospod Ante Gaber, znani kritik umetnosti je dobil službo v Belgradu in sicer pri tamošnjem muzeju.

Inženirski izpit s prav dobrim uspehom je napravil g. Janko Mačkovec v Pragi. G. Janko Mačkovec je znan slovenski javnosti kot prvi znanstveni organizator manjšinskega dela. K lepemu uspehu mu najprisrčneje častitamo!

Iz Guštanj na Koroškem. Umrl je g. Andr. Oset, posestniku Tolstovrške slatine, edini sinček Slavko. Naše sožalje!

»Novih Akordov« je izšel I. zvezek XII. letnika. S ponosom ter z zavestjo, da so pošteno vršili svojo dolžnost, stopajo »Novi Akordi« v svoje dvajseto leto. Delo, ki so ga opravili »Novi Akordi« v teh letih, je za naše pohlevne slovenske razmere naravnost ogromno. Pritegnili so bili v svoj krog vse moči, ki hočejo resno služiti resni umetnosti in tako so postali, kar so hoteli in morali biti od vsega začetka: središče glasbene umetnosti na Slovenskem. »Novi Akordi« niso bili nikoli glasilo kakšne ozko omejene umetniške struje, še veliko manj pa glasilo kakšne posamezne kliše. Izključevali so in bodo edinele nezrelost, površnost in lahkomiselnost, torej vsako znamenje nespoštovanja do umetnosti. Da še jasnejše obrazložijo svoje namene in cilje, so si bili ustanovili »Novi Akordi« prilogo, muzikalno revijo. Izkazalo se je kmalu, kako živo da je bila potrebna. Seglo je v naše dremotno pesmariško življenje kakor svež veter. Napisana je bila v nji marsikatera resna in rezka beseda, ali vsako, tudi najgorenkejšo besedo je narekovala predvsem in

FRANCE ŠTAJER:

Jože Rvačar.

(Tragikomičen poem v treh oddihih.)

I.

Kratko, a veselo mu je bilo življenje. Tolajil ga je pregovor: poeta nascitur. Pesnik se rodi.

Hudomušno je vzklilnil opolnoči, ko ga je Bah kolovratil domov: »Pesnik se rodi.« Gos ga še ni izvalila. In vendar je, razpredajoč biografčne podatke o imaginarni kapaciteti:

Ko je teklo Juliju Vipavskemu četrto leto, je zapel prvič:

Ena, dve,
biba leze,
biba gre...

Pristno vrlino ljubkega anakreontskega sloga je prvi odkril preslavni literarni historik dr. Tomo Kavell.

Naš pesnik pa ni miroval. Iz nastopnega leta moramo omeniti gibčno barkarolo, ki so jo takoj prevledli v nemščino:

Eins, zwei
Polizei...
Drei, vier
Grenadier...

Duša pesnikova Koraka v dvo-stopu, dvomno. Razlagalci pravijo, da namiguje morebiti proti absolu-

tizmu, ali, da prednjačijo v njegovih zanosnih očeh varuhi pravice, ker jih omenja na prvem mestu, ali pa, da ceni višje, pehoto, ker ji radodarno nudi večjo šaržo (3, 4).

V poznejših dobah se je uresničila hipoteza slovenskega Lessinga, ki je jedrnat izjavil: Pesnik je prerok. Mi smo še šteli 1, 2, 3, 4. — Naši zanamci pa bodo šteli le za grenadirje...

Naš pesnik pa ni miroval. Izpopolnjeval se je. Dopršil je ljudsko in srednjo šolo ter odšel z maturo v velempeto.

Jeseni. Hud veter je bil takrat in čudno so šelestele veje. Pepelnati oblaki so se divje klobuštrali, a zrak je bil čist, oster, kajti polno ozona je hitelo iz gozda v dolino: in kar po snegu je zadišalo za hipec... kakor pravijo in se mu je zdelo.

Spomini so šli za njim. Kmalu bi se mu v tujini razpočilo srce, kakor školjka. A lep biser se mu je le izluščil:

Pa je megla siva legla na dolino...
in mi tuga napolnila dušo...
Ah, spominov roj nebrojni
je razlil svoj vonj opojni
naokoli,
da srce je vztrepetalo v boli...

Bil je sirota. Nihče mu ni nudi ljubezni v domovini. Nj se spominjal

laslic, potic orehovih, medenih, čokoladnih... pa velikonočnih piruhov ter pomaranč... in bobov...

Ljubil pa je narcise, in trobil na trobentice, vzrastle v kotanjah...

Zdaj pa je bil zrel mladenič. Lepa večera jo je mahal po mestu, a za voglom... O za voglom... se je zalesketalo toliko zlate in srebrne krasote... in pojavila se je lepota, krasota kri in mleko... Ne debela — tudi ne previtka. Pogledala ga je, in on njo. Dasi mu je bleščalo, ni povedal oči:

Ona pa mu je namežiknila, — ga prijala pod pazduho...

Ni vedel kako in kaj, ampak voljan je stopal z njo, ki ga je peljala, kakor otroka...

V temnih gostih laseh je imela belo rožo, kakor deklica. Nizki so bili čevljički od svile in sinjemodre nogavice z vtkanimi cvetkami... In kakor te cvetke so bile linije njene telesa.

Sveže je dahnila vanj, ker je jedla malisance — in po krvi mu je šlo, kakor bi v solnčnih žarkih šepetal vetrič in lizal snežene plasti.

In nasmehnil se je, da so se stresli njegovi kodri:

Ko pod oknom sem prepeval strast užigala mi srce, pa nekdo me je oblił...

Doma... doma... Ampak tu? Ta egipčanska lepota pa me vodi v turška nebesa...

Srce mu je drhtelo nepopisne blaženosti, ko se je vračal drugega dne v svojo pritlično izbico v drugem koncu mesta. Kolena pa sta taklo nastopala, kakor bi ju mučili krči.

Minulo pa ni devet dni, ko je obolel... In razjanslo se mu je vse! Zasovražil je velemesto, kakor deklet zapeljivca; ampak čudo vseh čudov.

Ozdravel je hitro, ker je povprašal hitro zdravnika.

In kakor je v boleznih preklinjal: »Velemesto: fej... Studi se mi skupina hiš, kakor sršenovo satovje z gnujsnimi ličinkami. V njih tiči surovost, iz njih izvira poltenost. Vsaka kretnja vabi in vznemirja človeka« si je dejal, ko je bil čil in krepak ko poprej. »Kdo bi bil tepec? Neprevidez?»

Podučil ga je zdravnik, in iniserati humorističnega lista, ki mu je pošiljal svoje duševne proizvode!

Jože Rvačar je bil humorist, in sicer neprostovoljen. Opeval je krasoto življenja, ki ga je neprenehoma klofutalo. In tako je zijal vsled bolečin in občudovanja. Oblizoval se je

z jezikom, in ga molil ostrega, dolgega, širokega, kakor otroci...

Izpopolnjeval se je vedno bolj. Za hipec je sovražil vse ženske. Poziral je Strindberga in zapel: (Ko je bil bolan):

In dvigam se možko nad sladke želje, po devi nobeni mi žal ni: Srce je v glavi — Brez glave? Bedak!

In vsa medena hrepenenja? Valov kipenje k luni? Oseka, plima?

Haha ha... ah, sit sem žensk: iskalo že premnogo mož je srečo v njih, a našel vsakdo v cvetki oso.

Jaz pravim, marsikdo si misli: Ko tiste čudne sile bi ne bilo kdo smukal bi se še krog kikle?

Neumne so zares... in le smehljajo ljubko se, ter varajo vsevprek! Zelo se je razveselil tega junaske asketičnega samogovora, in si dejal: »Kaj bi počel samo s samogovori, monologi... Poskusimo se v dialogih, sploh v dramatik, saj je Strindberg tudi dramatik! Tudi Shakespeare in Goethe sta dramatika bila in sta še!

In spomnil se je Julije... in Metke... Dejal si je: pridružiti se jima mora tretje enakovredno ime!

(Dalle prth.)

Dne 11. t. m. smo dokazali, nam ni na vsem skupaj nič. Ne gledališče — sploh...
Kam vodi ta pot? ... Oj, Lj. lianci, oj zaspanci!

10.) | _____

Trst.

Občinske volitve v Trstu. Volilni ineniki za bližajoče se občinske volitve v Trstu bodo razporejeni na splošno od 18. marca do 28. aprila od 8. predpoldne do 2. popoldne, ob nedeljah in praznikih pa od 9. predpoldne do 12. popoldne. Reklamacije se smejo vložiti dne 28. aprila do 2. popoldne.

Za prihodnje občinske volitve v Trstu se bodeta vršila v »Narodnem domu« dva sestanka. Prvi za mestne okraje se bo vršil v soboto, 15. t. m. ob 8. zvečer, drugi, za tržaško okolico pa v nedeljo, 16. marca ob 10. predpoldne. Dnevni red: »Predpriprave za bližajoče se občinske volitve«. Vsak, ki se želi udeležiti posvetovanja, mora prinesiti vabilo s seboj, ki ga dobi pri političnem društvu »Edinost«.

Na prižnici lažejo in obrekujejo. Boj proti onim, ki izrabljajo vero v strankarske namene. Do danes smo mislili, da so zmnožni na prižnici lažati, obrekovati in zmerjati samo tisti faimoštri, ki se nahajajo na Kranjskem, zakaj klerikalizem vendar ni kjer po Slovenskem ni tako močno razširjen, kakor v tej deželi, in zaradi tega tudi smejo ti »oznanjevalci« Kristusovih nauk na Kranjskem uganjati kar se jim poljubi. Toda v zadnjem času se slišijo take in podobne reči tudi pri nas v Trstu. Nekateri kaplani in faimoštri hočejo posnemati kolege na Kranjskem. Mislijo si, če je njim dovoljeno tako postopati, zakaj bi ne bilo nam, saj smo vendar vsi v enakih suknjah. Zopet drugi pa si mislijo, srečen vsak, ki se zna prikupiti načelniku klerikalne stranke in drugim kapacitetam, ki imajo kolikor toliko upliva! Saj bi dotičnik, ki bi imel pri ustanovitvi klerikalne stranke v Trstu veliko zaslug, ne stal bogve kako slabo. Z ozirom na to je pač treba pridobivati pristašev. Najlažje se jih pridobi v cerkvi. Cerkev je pripomogla, da so prišli klerikalci do stranke na Kranjskem in povsod drugod, kjer je pač razprostrta. In cerkev hočejo uporabljati tudi tukajšnji pridigarji. Na prižnici hujskajo proti narodnemu in naprednemu časopisu, na prižnici obrekujejo vsako narodno tvorbo, lažejo in zmerjajo, da se vse kadi. Precej čudne pravljice pripovedujejo verni kristjani, ki zahajajo v cerkev k Sv. Antonu poslušat Kristove nauke, o katerih pa le redkokdaj kaj slišijo. Zelo se pritožujejo proti temu početju. Oni, kristjani, pač ne zahajajo v cerkev zato, da bi poslušali političnega govornika, kajti politični govori vendar ne spadajo v cerkev, ampak na javne shode, kjer se lahko vsak, če je potrebno, oglasi k besedi. V cerkvi pa se ne sme ugovarjati, zaradi tega pripoveduje pridigar, kar mu pade v možgane. To bi pa nikakor ne smelo biti. Če bo šlo tako naprej, se bo izpremenila cerkev v plesno dvorano in končno v »kazino«. Iz cerkve bo nastal čisto navaden hlev. Čudimo se, da je tem ljudem dovoljeno vse, da jih nihče ne kontrolira. Cerkev ima na vlado pač velikanski vpliv, vlada jej je podložna. Proti izrabljanju vere v strankarske svrhe moramo odločno protestirati. Če bomo džali roke v žepih, bo prišla doba inkvizicije. Klerikalizem stremi po dosegi one moči, ki so jo duhovniki imeli takrat, ko je inkvizicija najbolj cvetela. Če pogledamo mi tega črnega zmaja z narodnega stališča, vidimo, da je v njem poguba našega slovenskega naroda. Klerikalizem ni naroden, in pošten, ampak ima na sebi najostudnejše znake barbarizma. Klerikalizem tolaži one, ki se jim godijo krivice, s ponižnostjo in boljšim življenjem na drugem svetu. On hoče, da zavladajo med ma-

so pravi hlapčevski dult, da si bodo razni mogotci tem lažje prisvojili vlado nad njo. Podjarmiti hoče vse. Kaj njemu mar narodna in socialna pravičnost! To vidimo, če gremo poslušat pridigarje, to vidimo, če opazujemo življenje teh ljudi. Mi Slovenci, kakor vsak drug narod, moramo klerikalizem korenito iztrgati. Zlasti mi Slovenci, kajti mi tičimo še najbolj v njegovih okovih, zato nas drugi narodi tudi tako pritiskajo, mi pa smo ponižni in zopet ponižni. Posebno moramo nastopiti proti preganjajočim cvetkam klerikalizma med tržaškimi Slovenci, kajti veliko škodo bi nam prinesel ta zma, ako bi si najel stanovanje tudi v Trstu. Kolikor je naprednih in narodnih Slovencev, ki jim leži napredek našega naroda pri srcu, bodo čisto gotovo šli v boj in zatrli to klerikalno gibanje.

III. občni zbor godbenega odseka N. D. O. Minuli četrtek se je vršil v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu III. občni zbor godbenega odseka N. D. O. Namesto odstopivšega predsednika je otvoril občni zbor podpredsednik D. Kapelj, konstatiral popolno udeležbo članov, pozdravil predsednika centrale N. D. O. in s primernim pozdravnim govorom omenjal društveno delovanje v minulemu letu. Izrekel je zahvalo vsem, ki so v minulemu letu s spominjali z raznimi denar, prispevki društva, da je moglo takoj častno nastopiti na vseh narodnih prireditvah in pokazati pred javnostjo, kaj zmoro. Pozviljal je vse, da naj vstrajajo tudi v nadalje na tej poti v slogi in delu. Tajnikovo poročilo je bilo soglasno sprejeto. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imelo društvo v minulemu letu dohodkov K 5424.70, stroškov pa K 5376.64, skupni promet torej 10.801 K 34 v; tudi to poročilo je bilo soglasno sprejeto. Volitev odbora. Predsednik volilnega dseka prečita listo odbora, ki je bila soglasno sprejeta: Predsednik Rudolf Pregarc, odbor: Anton Kolombin, Josip Stojkovič, Leander Pegan, Jos. Antončič, Alojz Hočevar. Namestniki: Dominik Kapelj, Josip Kjuder, Anton Cotman. Pregledovalci računov: Ant. Pirjavec in Ivan Vodopivec. Novo izvoljeni predsednik g. Rud. Pregarc se zahvali za izkazano mu čast ter obljubi delovati za procvit in napredek društva. Slučajnosti: Pri tej točki se je oglašilo več članov k besedi in razvila se je obširna debata. Sklenilo se je, da podporni člani, ki so do sedaj plačevali 20 v na mesec, bodo od sedaj plačevali 50 vinarjev mesečno, zato pa je godbeno društvo obvezano v slučaju smrti podpornega člana svirati pri pogrebu. Nadalje se je tudi sklepalo o več notranjih in zunanjih zadevah. Ker ni bilo več predlogov, je predsednik opozarjal člane na njihovo dolžnost in radi pozne ure zaključil zborovanje.

Narodni klub »Triglav« v Trstu (plesalci plesne šole N. D. O.) priredi prihodnjo soboto, dne 15. t. m. v dvorani N. D. O. ulica S. Francesco št. 2, I. svoj plesni venček. Ples vodi g. Fran Bonano. Začetek ob 8. uri zvečer. Konec ob 2. jutraj. Med plesom in odmorom posluje šaljiva pošta.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

»HAMIDIE.«

Cetinje, 13. marca. Po poročilih uradnega lista je pri bombardiranju Drača in S. G. Medue od strani turške križarke »Hamidie« bilo ubitih

10 vojakov in več ranjenih. Povzročena je tudi velika materialna škoda. Pred Drač so priplule grške torpedovke. »Hamidie« se je obrnila proti italijanskemu obrežju.

TUDI TRANSPORTNE LADJE POŠKODOVANE.

Cetinje, 13. marca. Vladni list poroča, da je bilo vsled strelav »Hamidie« poškodovanih tudi več transportnih ladij.

VOJAŠKE ODREDBE V SRBIJI.

Belgrad, 13. marca. Vojno ministristvo je odredilo vpoklic po turnu, za orožje sposobnih mladeničev zadnjega letnika, da nadomeste ono moštvo 3 poziva, ki opravlja službo garnizijskih straž.

BOLGARSKO - RUMUNSKI SPOR.

Belgrad, 13. marca. Bolgarsko-rumunski spor se bo obravnaval pred posebno komisijo zastopnikov vseh sil in sicer v Petrogradu. Prva seja bo v začetku drugega tedna. Prevladuje tako optimistično naziranje, da se trdi, da bo spor v dveh sejah poravnal. Baje se bo Rumunija zadovoljila s tem, da Bolgarija podere utrdbe pred Silistrijom.

DELNA DEMOBILIZACIJA NA JUŽNIH MEJAH.

Dunaj, 13. marca. (Uradno.) Po veljavnosti 15. in 16. armadnega kora je dobilo povelje odpustiti rezerviste na njihovo lastno prošnjo. (Dopust bi bil podoben bojičnemu vojaškemu dopustu. To je pa prvi korak za delno demobilizacijo na južnih mejah. Naj že vendar pride do tega. Z dejanjem — z demobilizacijo pa Avstrija pokaže svojo neagresivnost na jug. Z dejanjem — pa ne s frazami v »Fremdenblattu!«)

SPLOŠNA SITUACIJA.

Dunaj, 13. marca. »W. Allg. Ztg. piše o splošni situaciji: V Londonu zboruje poslaniška konferenca, ki se bo pečala tudi v vprašanju Skadra. Za slučaj, da pride do sklepa, bodo taisti silno velike važnosti. Jutri se pričakuje generalnega naskoka na Skader. — Kar se tiče mirovnihi pogajanj, bodo taista težavna, kajti zdi se, da bodo države balkanske zveze v svojem odgovoru na imediatni predlog mediciacije vesele napravile odvisno od tako velikih pogojev, da mediciacija vesele ne bo mogla se izvršiti.

USODA SKADRA IN DJAKOVA SE NI REŠENA.

Petrograd, 13. marca. Proti dunajskim vestem, da je v vprašanju Skadra in Djakova dosežen sporazum, trdi »Rieč«, da je kljub demobilizaciji ostalo vprašanje Skadra še nerešeno. Ravno tako tudi glede Djakova.

SAMOMOR.

Reka, 13. marca. Žena srbskega poslanika v Rimu se je danes vstrelila. Vzrok: bolezen.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

G. P. v K. Hvala lepa. Za drugo se nismo mogli odločiti. Ob priliki več. Prečina. Ker ste nas po mnenju drugih napačno informirali — ne moremo ugoditi. Zavzamemo se samo za pravo gospodarsko in napredno politiko. G. B. Trst. Ako stvar za služi javne graje, dobro. O zadevi se bomo informirali. — Vreme. Hvala lepa za poslano in za pozdrave. Oglasite se zopet. Pozdrav!

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

V Ljubljani se izdelujejo Žagarjeve kape samo na Starem trgu 32.

Zahvala.

Gosp. odvetniku in državnemu poslancu dr. Vlad. Ravnharju se najiskreneje zahvalujemo za njegov trud in njegovo v sedanjih časih redko požrtvovalnost, da je zastopal pri upravnem sodišču na Dunaju našo pritožbo zoper Korbarjevo postopanje pri zadnjih občinskih volitvah v občini Dobrunje popolnoma brezplačno, in ga zagotavljam svoje hvaležnosti.

Dobrunjski občani, ki so za red v občinskem gospodarstvu.

Prodajalka

izurjena v špecerijski stroki z daljšo prakso želi službe v večji trgovini ali filijalki. Naslov pove »Prva anonimna pisarna«.

Razpis.

»Slovensko Planinsko Društvo v Ljubljani« sprejme v svoj novi planinski dom »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru (turist. hotel)

oskrbnika oz r. oskrbnico

proti mesečni plači za poletno sezono. Plača in pogoji po dogovoru. Ponudbe naj se naznanijo osrednjemu odboru »Slovenskega Planinskega društva v Ljubljani«.

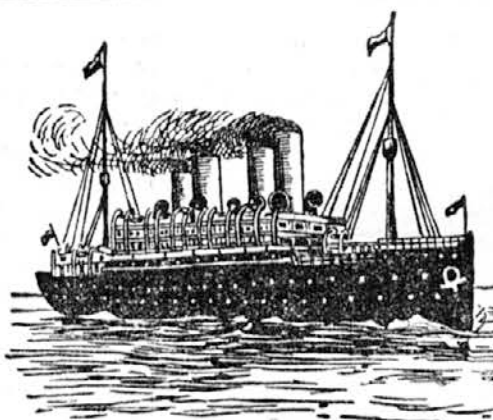
Senzacija za Veliko noč!

Velikanska zaloga oblek za gospode in dečke. Krasna izbira kostumov za dame in deklice v najmodernejših faconah in najsolidnejšem blagu.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Kanadian Pacific Trst-Kanada.

Nova direktna brzoparobrodna linija za potnike in raznovrstno blago v Kanado in Zdr. države Sev. Amerike.

Prva vožnja iz Trsta je določena na četrtek 20. marca 1913. Ti brzoparniki imajo v III. razredu kabine ali kamrce za 2 in 4 osebe skupaj. Kabine so najmodernejše opremljene ter imajo potniki na razpolago sprehajališče na krovu, jedilni in kadilni salon in kompletno godbo i t. d. Hrana in postrežba je izborna in cene so najnižje. — Vsi potniki III. razreda so nastanjeni v kabinah, zato je ta linija najpripravnejša za potnike v Kanado in za pošiljanje vsakovrstnega blaga na vse strani Kanade.

Vsa tozadevna pojasnila daje brezplačno koncesionirana potovalna pisarna

ED. ŠMARDA v Ljubljani, Dunajska c. 18 v hiši »Kmetске posojilnice«.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.